

Ergen Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergen Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21091>

Özet

Ergen Psikolojik Sa?lamlık Ölçe?i (EPSÖ), Sefa Bulut, U?ur Do?an ve Yasin Altunda? taraf?ndan 2013 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Bu ölçek, ergenlik dönemindeki bireylerin kar??la?t?klar? zorluklar, stresli ya?am olaylar? ve olumsuz ko?ullar kar??s?nda gösterdikleri **psikolojik sa?lamlık** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme süreci, ergenlerin adaptasyon yeteneklerini ve olumlu sonuçlar elde etme kapasitelerini destekleyen psikososyal kaynaklar? belirlemeye odaklanm??t?r.

EPSÖ'nün geli?tirilmesi, Türk kültürüne özgü bir ba?lamda ergenlerin dayan?klılık profilini ç?karmay? hedeflemi? olup, psikometrik özelliklerinin incelenmesi H?rvatistan merkezli akademik bir dergide yay?mlanm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in hem yap? geçerlili?ini hem de iç tutarlılık güvenilirli?ini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik sa?lamlık, ergenlik, ölçek geli?tirme, psikometri, adaptasyon, dayan?klılık, Sefa Bulut.

Yazarlar

Sefa Bulut, U?ur Do?an, Yasin Altunda?.

Amaç

Ergen Psikolojik Sa?lamlık Ölçe?i'nin temel amac?, **ergen popülasyonu** için psikolojik sa?lamlık düzeylerini ölçebilecek standardize edilmi?, geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamaktır. Ergenlik, bireyin birçok geli?imsel zorlukla kar??la?t??? kritik bir dönem oldu?undan, bu ölçek sayesinde uzmanlar ve ara?tırmacılar, risk altındaki veya yüksek dayan?klılık gösteren bireyleri tespit edebilirler.

Ölçek, sadece patolojiyi de?il, ayn? zamanda bireyin güçlü yönlerini ve stresle ba?a ç?kma mekanizmaların? da de?erlendirerek önleyici ve müdahale edici psikolojik programların geli?tirilmesine bilimsel bir temel sunmaktadır. Ölçek, ergenlerin sosyal, duygusal ve akademik alanlardaki uyum yeteneklerini kapsamlı bir ?ekilde ele almaktadır.

Yap?

EPSÖ'nün ölçtü?ü temel yap?, **psikolojik sa?lamlık** (resilience) kavramıdır. Psikolojik sa?lamlık, ki?inin önemli tehditler veya ciddi olumsuzluklar kar??s?nda ba?arılı bir ?ekilde adapte olma yetene?i olarak tan?mlanır. Bu yap?, tek boyutlu olmaktan ziyade, genellikle içsel (öz yeterlilik, duygusal düzenleme) ve d??sal (aile deste?i, sosyal destek) koruyucu faktörlerin

etkile?imini içerir.

Ölçek, ergenlerin zorluklarla kar??la?t?klar?nda sergiledikleri aktif ba?a ç?kma stratejilerini, olumlu duygusal tepkilerini ve çevrelerinden ald?klar? deste?i ne ölçüde kullanabildiklerini de?erlendirir. Geli?tirme çal??mas?, bu çok boyutlu yap?y? temsil eden alt faktörlerin varl??n? desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Bulut et al., 2013), geçerlik çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Yap? geçerli?ini incelemek amac?yla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak beklenen psikolojik sa?laml?k alt boyutlar?n? temsil edip etmedi?ini test etmi?tir.

Genellikle, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) sonras?nda elde edilen yap?n?n do?rulanmas? amac?yla **do?rulamalı faktör analizi** (DFA) uygulanm??t?r. Bu analizler sonucunda, ölçe?in ergenlerde psikolojik sa?laml?k yap?s?n? ölçmek için yeterli yap?sal geçerli?e sahip oldu?u belirlenmi?tir. Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda, EPSÖ puanlar?n?n di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, depresyon veya öz yeterlilik ölçekleri) beklenen yönde ili?kiler gösterdi?i varsay?lmaktadır.

Güvenirlik

EPSÖ'nün güvenilirlik çal??malar?, ölçe?in iç tutarlıl??n? ve zamana kar?? kararlıl??n? incelemi?tir. İç tutarlılık, Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Geli?tirme makalesinde, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için yüksek düzeyde iç tutarlılık katsayılar? rapor edilmi?tir, bu da maddelerin homojen oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçme konusunda kararlı oldu?unu göstermektedir.

İç tutarlılık analizlerinin yan? sıra, ölçe?in zamana kar?? kararlıl??n? test etmek amac?yla **test-tekrar test** güvenilirlik çal??mas? da yap?lm?? olabilir. Bu çal??ma, belli bir zaman aral??yla ayn? ergen grubuna uygulanan ölçek sonuçlar?n?n yüksek korelasyon gösterdi?ini ortaya koyarak, EPSÖ'nün tutarlı ölçümler sa?lad??n? kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Bulut, Do?an ve Altunda? (2013) taraf?ndan yürütülen faktör analizi, Ergen Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i'nin çok boyutlu bir yap?da oldu?unu ortaya koymu?tur. Analizler sonucunda, psikolojik sa?laml?k yap?s?n?n birden fazla temel faktöre ayr?ld??ı tespit edilmi?tir.

Bu faktörler genellikle ergenlik dönemine özgü koruyucu mekanizmalar? temsil eder. Tipik olarak

belirlenen alt faktörler ?unlard?:

Ki?isel Yeterlilik ve Güç: Bireyin kendine olan inanc? ve sorun çözme becerisi.

Sosyal ve Aile Deste?i: Aileden, arkada?lardan ve çevreden al?nan duygusal ve araçsal destek.

Duygusal Düzenleme ve Uyum: Stresli durumlarda duygular? yönetebilme ve esneklik gösterebilme yetene?i.

Faktör yap?s?n?n, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu oldu?u ve toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klad??? bildirilmi?tir.

Enstrüman

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme ad?mlar? orijinal makalede detayland?r?lm??t?, tipik olarak 4 veya 5 seçeneklidir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler

Age Group: Genellikle 12-18 ya? aral???ndaki ortaokul ve lise ö?rencileri.

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki çe?itli sosyo-ekonomik ve e?itim seviyelerinden gelen ergenler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik dayan?kl?l?k, stresle ba?a ç?kma, Cronbach Alfa, öz bildirim, Sefa Bulut, 2013, ergen psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmemektedir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar?n ileti?im adresi: sefabulut22@hotmail.com

Correspondence Address: Ara?t?rma makalesinde belirtilen sorumlu yazar?n kurumsal adresi.

Özinler, Ücret ve Test Y?li?

Ergen Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i'nin geli?tirme ve psikometrik çal??malar? 2013 y?l?nda yay?mlanm??t?. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Sefa Bulut ile ileti?im kurulmas? zorunludur. Ölçek, akademik ve ticari olmayan ara?t?rmalarda genellikle ücretsiz olarak kullan?ma sunulabilir, ancak yazar?n yaz?l? izni al?nmal?d?.

Referanslar

Bulut, S., Do?an, U.,ve Altunda?, Y. (2013). Adolescent Psychological Resilience Scale:Validity and reliability study. *Suvremena psihologija*, 16(1), 21-32.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: ergen-psikolojik-saglamlik-olcegi-toad.pdf

Ergen Psikolojik Sa?laml?k Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynak içeri?inde mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi, puanlama yönergeleri ve alt boyut bilgileri için yay?mlanm?? olan orijinal makaleye (Bulut, Do?an, Altunda?, 2013) ba?vurulmas? gerekmektedir.